

TRANH TRUYỆN DÂN GIÀN VIỆT NAM

CON CỐC LÀ CẬU ÔNG GIÒI

Ngày xưa ngày xưa,
thủa ấy thế gian chưa có
người, mới chỉ có cây cỏ,
chim chóc và các giống
muông thú. Cây cỏ đang
xanh, chim chóc đang bay
lượn, ếch nhái đang nhảy
nhót, muông thú đang
nghêu ngênh đi tung đàn
tùng lù, thì Trời ra một cơn
hạn hán chưa từng có bao
giờ. Cơn hạn hán ấy kéo
hết tháng này đến tháng
khác

Trên không, lúc nào
cũng chỉ thấy mặt trời đỏ
như cục than hồng, cháy
rừng rực, rừng rực. Mặt đất
ngày cũng như đêm phùng
phùng lửa. Ao chuôm sông
ngòi bóng cạn khô. Cây cỏ
đang xanh bỗng cháy trụi.
Chim chóc đang bay lượn
bỗng sa nhào xuống đất.
Ếch nhái đang nhảy nhót
bỗng chết khô cả trong ao.
Muông thú đang nghêu
ngênh đi tung đàn tung lù
bỗng nằm lăn cả trong
rừng, trong núi

Cóc ngồi xồm trong hang con, cái miệng rộng há ra, có hong khan như cháy bỏng. Cóc biết cây cỏ, chim chóc, muôn thú chết gần hết cả rồi. Họ hàng nhà Cóc cũng không còn sống sót được mấy. Nhìn ra ngoài hang, chỉ thấy Giời mênh mông bao la đỏ chói. Cóc mở to đôi mắt lồi nhìn trừng trừng lên Giời, miệng rộng nghiền lại. Cóc giận Giời lắm. Cóc chỉ tiếc mình bé nhỏ, nếu lớn, Cóc đã nuốt chửng ngay Giời vào bụng cho đỡ tức! Cóc vừa thở vừa nghĩ: "Không nuốt được Giời thì lên hỏi Giời sao không mưa, sợ gì !". Cóc lại mở to đôi mắt lồi, nhìn

ra, đo con đường lên Giời. Cóc thấy đường cao quá, dài quá! Cóc thè lưỡi, nhưng rồi Cóc lại mím miệng, lim dim mắt, Cóc ngồi chồm chồm nghĩ một mình.

Chợt Cóc nghĩ rằng, gọi họ hàng Ếch Nhái còn sống sót tới để bàn chuyện. Ếch Nhái khóc nhé nhac, mắt mù, da dẻ xanh lợt, nhợt nhạt. Cóc chống hai tay trước mắt, khom cái lưng sần sùi, mở to mắt lồi và há cái miệng rộng, Cóc nói:

- Phải lên hỏi Giời cái tội làm sao không mưa, đòi Giời phải mưa xuống, không thì vài bữa nữa là chết hết !

Ếch Nhái càng bọt tãi nước da, kêu:

- Ai lên được Giời bao giờ ! Đừng nói liều, Giời đánh chết !

- Ngồi đây rồi cũng chết, cứ lên hỏi Giời may ra sống. Ai theo, tôi dẫn đi. Giời hỏi đâu tôi nói đây, tội đâu tôi chịu đây !

Ếch Nhái xin đi theo Cóc. Tiếng đồn Cóc lên kiện Giời lan khắp mọi nơi. Họ hàng Cóc, bà con Ếch Nhái, ai còn sống sót, đều tập nập, nhảy đi theo Cóc.

Giời nóng bỏng. Cóc cầm một cái lá làm cờ đi trước. Da Cóc phồng rộp, sần sùi thêm lên. Ếch Nhái kêu oai oai, bàn tay bàn chân chạy sém. Có anh nằm liết trên đường, có anh nhảy chui vào hốc ẩn. Cóc quay lại nói:

- Đi lên, sắp đến cửa Giời rồi !

Cóc giờ cao lá cờ đi trước. Da Cóc càng sần sùi. Miệng Cóc càng rộng. Mắt Cóc càng lồi. Ếch Nhái lại nhảy lao xao theo Cóc. Dọc đường, chỉ thấy cỏ cháy sém, cây thui trụi, xác chim xác thú ngón ngang. Cát bụi bay tung, nóng như lửa. Cóc cứ phát cờ dẫn Ếch Nhái nhảy lồi thối lếch thếch trong bụi mù khét lẹt, ngạt thở.

Một hôm, Cóc đi ngang một bụi tre trụi lá.
Một con Gà vàng nằm ẩn trong bụi tránh
nắng, mệt là gần chết. Bọn Cóc đi qua làm
Gà giật mình. Gà phều phào hỏi:

- Cóc ơi, Cóc ! Nắng cháy thế này, Cóc đi
đâu mà râm râm thế ?

Cóc giương to mắt lồi, ha cái miệng rộng,
giơ lá cờ vẫy Gà và nói:

- Giời ra tai đại hạn. Cóc lên kiên Giời, hỏi
sao Giời không mưa.

Gà vàng đang nằm bóng nhóm dấy. Gà hỏi:

- Giời cao đi sao tới ?

Cóc nói:

- Giời cao đi mãi cũng tới !

Gà lại hỏi:

- Cóc bé, Giời to, nói thế nào được với
Giời?

Cóc nói:

- Giời làm hạn thì bé, mình đòi mưa thì to.
Nói phải thì Giời phải nghe. Lên Giời cho
đông thì Giời phải chịu.

- Người ngoài họ Cóc có đi được không?

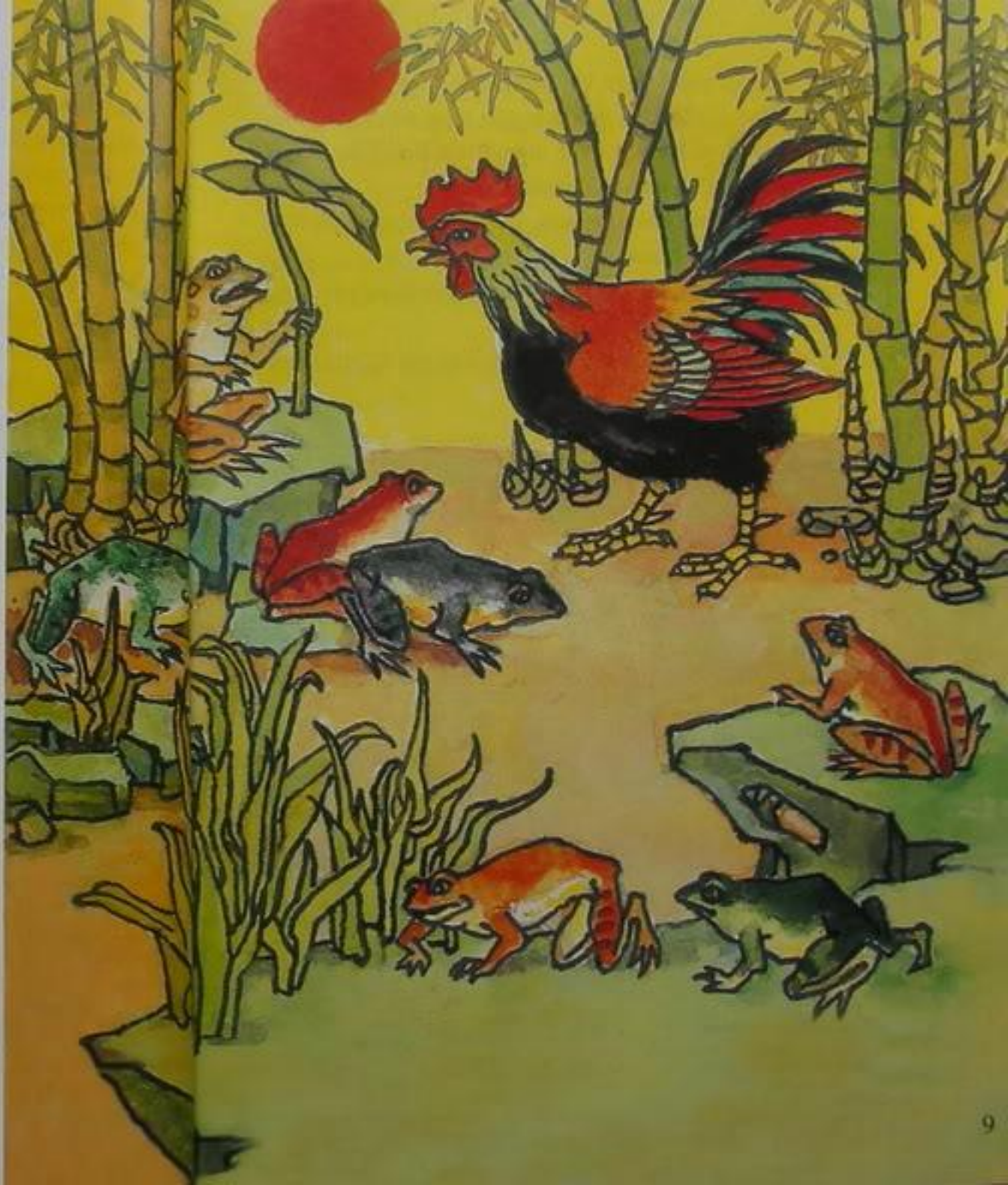
- Càng đông càng tốt !

- Không có gan Cóc thì làm thế nào ?

- Đã có mỏ Gà !

- Cho Gà theo với !

Thế là Gà vào bọn cùng đi. Éch Nhái vui
nhảy nhót. Gà vỗ cánh vàng gây vang lừng.
Cóc cầm cờ nhảy vọt đi trước. Cả đoàn đi
trong bụi mù ngạt thở.

Một hôm, Cóc đi ngang một khu rừng chầy tiêu điều, cây bị đốt bóc mùi khét lẹt. Một đàn ong mật còn sống sót, không tìm được hoa để hút nhụy, vo ve kêu khóc thảm thiết. Bọn Cóc đi qua làm đàn ong im bất tiếng khóc. Ong rào rào hỏi:

- Cóc ơi, Cóc ! Nắng cháy thế này, Cóc đi đâu mà rầm rầm thế? Lại có cả Gà đi theo nữa kia !

Cóc giương to mắt lồi, há cái miệng rộng, giờ là cơ vậy Ong và nói:

- Giờ ra tai đại hạn. Cóc lên kiện Giờ, hỏi sao Giờ không mưa?

Đàn Ong xúm lại gần Cóc. Ong hỏi:

- Giờ cao đi sao tới ?

Cóc nói:

- Giờ cao đi mãi cùng tới !

Ong lại hỏi:

- Cóc bé, Giờ to, nói thế nào được với Giờ ?

Cóc nói:

- Giờ làm hạn thì bé, mình đòi mưa thì to. Nói phải thì Giờ phải nghe. Lên Giờ cho đông thì Giờ phải chịu.

- Người ngoài họ Cóc có đi được không?

- Càng đông càng tốt. Gà cũng theo đây.

- Không có gan Cóc thì làm thế nào ?
- Đã có nọc Ong !
- Cho Ong theo với !

Thế là Ong vào bọn cùng đi. Éch Nhái vui nhảy nhót. Gà vớ cánh vàng gay vang lưng. Ong vo vo bay trên đầu. Cóc cầm cỏ nhảy vọt đi trước. Cả đoàn đi trong bụi mù ngạt thở.

Một hôm, Cóc đi lên một ngọn núi cao, đá chảy ra vì nóng. Cả bọn bỗng dừng lại, vì trông thấy một con Hổ vằn và một con Gấu ngựa nằm phục ngang đường. Cóc cứ phất cờ đi lên. Hổ và Gấu đang nằm rên sắp chết vì nóng không lẽ đi kiếm ăn được. Thấy Cóc đi qua, Hổ và Gấu gầm gừ, mắt lim dim hé mở. Hổ và Gấu cùng hỏi:

- Cóc ơi, Cóc ! Nắng cháy thế này, Cóc đi đâu rầm rầm thế ?
- Cóc giương to mắt lờ, há cái miệng rộng, giờ là cờ vẩy Hổ và Gấu nói:
- Giờ ra tai đại hạn. Cóc lên kiến Giờ, hỏi sao Giờ không mưa?

Hổ và Gấu đang nằm bồng chồm dậy. Éch Nhái, Gà và Ong sợ hãi nhón nhào.

Cóc nói:

- Ai muốn Giờ mưa thì phải theo Cóc. Không ai được sợ ai !

Hổ và Gấu cùng hỏi:

- Giờ cao đi sao tới?

Cóc nói:

- Giờ cao đi mãi cùng tôi !

Hổ và Gấu lại hỏi:

- Cóc bé, Giờ to, nói thế nào được với Giờ?

Cóc nói:

- Giờ làm hạn thì bé, mình đòi mưa thì to. Nói phải thì Giờ phải nghe. Lên Giờ cho đông thì Giờ phải chịu.

- Người ngoài họ Cóc có đi được không?
- Càng đông càng tốt!
- Cóc nhỏ thế kia tao không muốn theo.
- Cóc nhỏ nhưng Cóc có gan. Các ông khỏe nhưng các ông có dám nghĩ việc lên Giời không?

Cóc vẩy cao lá cờ, chỉ lên Giời đỏ rực, rồi hát hăm dọa hai con thú dữ một lần thứ hai. Cóc nghiêng hai hàm răng rộng, giời đất như rung chuyển. Hổ và Gấu thấy Cóc oai quá, không khinh Cóc nữa. Cóc lại nói:

- Phải đi cho đông thì Giời mới chịu nghe. Không thì chết hết!

Hổ và Gấu đầu đầu:

- Tao có khinh Cóc thật.
Bây giờ thì tao biết rồi!
Cóc bé nhưng có gan to.
Cóc yếu nhưng Gà cùng
theo, Ông cùng theo. Cóc
dám nhìn Giời mà tao
không dám. Cóc cho tao
theo với! Nhưng không
có gan Cóc thì làm thế
nào?

- Gấu đã có sức treo, Hổ
đã có sức mạnh!

- Tao xin theo Cóc.

Thế là Hổ và Gấu vào
bọn cùng đi.

Cóc giờ cao lá cờ, nhảy
lên ngồi trên một hòn đá
cao. Họ hàng nhà Cóc, bà
conẾch Nhái chồm chồm ngồi xung quanh. Con Gà vàng đầu
trên một cây cổ thụ đỏ. Đàn Ông mắt bay vo vo. Hổ vàng châu
một bên Cóc, găm giữ. Gấu ngựa đứng một bên, hai bàn tay làm
lăm chực tát. Cóc ha hai hàm rộng, phình bụng lấy hơi nhìn
xung quanh Giời đỏ rực và đông đặc nói với các bạn:

- Bây giờ lên Giời được rồi! Giời phải nghe chúng ta! Cóc thì
có gan to,Ếch Nhái thì nhanh nhẹn, Gà thì có mỏ, Ông thì có
noc, Hổ thì có sức, Gấu thì có tai leo. Mọi người có chịu theo
Cóc lên Giời không?

Ếch Nhái nhao nhao đồng ý. Gà vỗ cánh chào. Ông vo vo mùa
rập rình trên không. Hổ vươn mình nhe nanh gương vuốt. Gấu
treo lên một cây to khoe tài.

Thế là cả đoàn rầm rộ kéo đi. Đàn Ong bay trước. Cóc giơ cao lá cờ đi giữa. Gà vàng một bên, Hổ vằn và Gấu ngựa một bên. Đằng sau, họ hàng nhà Cóc, ba conẾch Nhái lao xao nhảy. Cả đoàn đi trong bụi mù ngát thơm, đỏ chói, chỉ nói lên lá cờ xanh của Cóc

Lâu lắm, lâu lắm, chúng đi trong bụi mù ngạt thở, khét let, mỗi lúc một nóng bỏng, phỏng da, nung thịt. Lá cờ của Cóc đã úa vàng quán lại. Nhưng cả bọn vẫn đi, và cuối cùng tới trước cửa Giời. Mất các con vật nhấm nghiền cả lại vì lửa đỏ gát, sức nóng rất bỏng như sắp đốt tan chúng ra gió.

Cửa Giời cao ngất, đóng kín mít, hai bên là tường thành cao sừng sững, toàn bằng đá trơn không lên được.

Tiếng hòi nhao nhao:

- Con đường đâu mà đi nữa, Cóc ơi, Cóc! Gập Giời có phải dễ đâu! Cóc ơi Cóc, làm thế nào?

Cóc cố mở to đôi mắt lồi đà sừng mong, chợt trông thấy trên công thành có một cái chòi cao. Trong chòi có một cái trống to. Cóc bảo Gấu:

- Ông Gấu ơi, ông nhảy lên đi, đánh ba hồi trống gọi Giời ra hòi chuyện.

Gấu theo lời Cóc, nhảy phốc lên chòi, cầm lấy dùi trống đánh luôn ba hồi rung chuyển cả thành quách, động tới cả cung cấm yên tĩnh của nhà Giời.

Giới đang ngồi an nhàn đánh cờ với thần Thiên Lôi. Nghe tiếng trống, Giới ngừng tay hỏi:

- Kê nào dám cá gan nào động cung Giới. Ta đã cấm không đưa nào được đánh trống khi ta đang đánh cờ kia mà!

Linh nha Giới hốt hoảng chạy vào, tâu ngoài thành Cóc kéo quân vây kín, đòi gặp Giới nói chuyện. Giới quát cả ban cờ xuống sân ngọc, quát tháo:

- Con Cóc là giống bần tiện, trông thấy nó là đã tởm rồi! Giới nào thêm nói chuyện với loài bán ấy!

Tiếng trống càng vang động, dòn dập. Giới càng bức tức, lồng lộn, quay bảo thần Thiên Lôi:

- Tướng quân ra làm sấm lăm sét đánh chết Cóc đi!

Thiên Lôi cầm lưới tằm sét cười gió đi ra. Cửa thành vừa mở, Éch Nhái trông thấy Thiên Lôi, tiếng quát như sấm sét, mắt chớp loang loang, thì chạy cuống cuống, cả đến Hồ cũng lui lại vì gió đánh bạt đi.

Cóc giờ cao lá cò, há miệng rộng, phình bụng lấy hơi, nói to:
 - Ông đâu, bay sà vào đốt mắt đốt mũi Thiên Lôi đi!
 Đạn Ông vo vo bay sà vào, cứ nhe mắt, nhe mũi Thiên Lôi mà
 đốt. Thiên Lôi tối tăm mắt mũi, không kịp làm ra sấm ra sét, cười
 gió chạy vào trong thành. Cửa thành chưa kịp đóng thì Éch Nhái
 đã nhảy vào. Cả đoàn đuổi theo Thiên Lôi. Gấu đứng trên chòi
 thúc trống ầm ầm. Loài vật reo hò đặc thủng.

Được tin báo Thiên Lôi thua trận, Cóc đã lọt vào thành, Giờ
 dùng dùng nổi giận. Thần Rết đứng dưới thềm rồng, xin ra đánh.
 Giờ gât đầu, truyền lệnh cho thần Rết tiến ra:

- Tướng quân phun nọc cần chết Cóc đi!

Thần Rết uốn khúc đi ra, chân bò tua tủa, nọc phun ra phun
 phụt, hai răng cắn vào nhau ken kết. Hàng nghìn, hàng vạn con
 rết theo sau. Trông thấy thần Rết dẫn quân đen ngòm đi ra, Éch
 Nhái kêu lên, cả đến Hổ cũng lùi lại, vì nọc rết bắn vào mình rục
 buốt, tê dại cả mình mấy.

Cóc giờ cao là cơ, há miệng rộng, phình bụng lấy hơi, nói to:
- Bac Gà đâu, nhảy ra cứ đầu Rết mà mổ!

Gà cất tiếng gáy vang lừng, vỗ cánh phành phạch, giờ mổ mổ trúng đầu thân Rết, và nuốt chửng tướng Rết vào bụng. Gà cứ mổ lia lịa, chỉ một loáng đoàn quân Rết tan sạch, những con còn sống sót kêu khóc chạy về. Cóc dẫn các bạn đuổi theo. Gấu đứng trên chồi thóc trống âm ầm. Loài vật reo hò đắc thắng, tiến sát đến cung nhà Giời.

Được tin thần Rết thua trận, Cóc đã tới gần, Giời vừa giận vừa lo. Các thiên thần, thiên tướng, thiên binh, xúm xít quanh Giời, quý xuống xin ra đánh Cóc. Giời thấy các thần uy phong lẫm liệt, cũng yên dạ, hạ lệnh cho các thần ra trận hết. Cóc cũng vừa dẫn Éch Nhái, Gà, Ong và Hổ tiến vào. Tiếng trống của Gấu ngoài chòi cao rung chuyển, thúc giục bầy ban. Hàng nghìn, hàng vạn thiên thần, thiên tướng, thiên binh, giáp trụ sáng ngời, kẻ gươm, người giáo, quật tháo ầm ầm, hùng hổ xông ra đánh Cóc.

Cóc giờ cao lá cờ, hà miệng rộng, phình bụng lấy hơi, nói đồng thanh:

- Ông Hồ xong ra đánh tan họ đi!

Hồ vươn mình, nhe nanh, giương vuốt, găm lên một tiếng, nhảy vọt vào đám thiên thần, thiên tướng, thiên binh. Chỉ một loáng kẻ thì bị cắt đầu, kẻ thì mất tay, kẻ thì rách tan giáp trụ. Thiên thần, thiên tướng, thiên binh chết ngón ngang, kẻ còn sống sót thì khóc lóc chạy vào cung. Hồ chồm chồm đuổi theo. Gấu đứng trên chồi thùc trống âm âm. Cóc phất cao lá cờ, loài vật reo hò đắc thắng, tiến sát đến sân rồng.

Cóc ngồi giữa sân, đàn Ong mật bay vo vo trước mắt. Một bên Cóc là Gà vàng, một bên là Hồ vằn.Ếch Nhái nhảy nhót chung quanh. Cóc giờ cao lá cờ, gọi Giới:

- Giới ra đây cho chúng tôi hỏi chuyện. Cóc chỉ hỏi Giới một câu thôi! Máy năm nay, sao Giới không mưa, khiến cho sông ngòi cạn, cây cỏ cháy, chim bị thiếu, giống thú bị đói?

Giời đang lo, tưởng Cóc sắp vào giết mình. Nghe thấy Cóc nói thế, Giời cũng hoàn hồn. Giời nghĩ: "Đã đến nước này thì cũng phải ra nói chuyện với Cóc thôi. Sao nó xấu xí thế kia mà nó gan là thế!". Giời bèn ra đứng trước thềm rồng.

Giời hỏi:

- Cóc muốn gặp Giời làm gì?

Cóc thưa:

- Cóc chẳng muốn lên đây làm gì! Nhưng Giời làm hạn hán, dưới kia chúng tôi sắp chết hết, nên phải lên xin Giời cho mưa ngay.

Giời cười, gật đầu và nói:

- Tưởng là gì chứ việc ấy thì dễ thôi! Thôi, Cóc cứ về, ta sẽ làm mưa ngay!

Vừa nói Giời vừa bảo Cóc nhìn xuống dưới trần. Gió đã nổi lên, mây đen kéo kín. Mưa bắt đầu rơi, một lúc thì bốn phương đều mù mịt.

Cóc bằng lòng quay ra. Ông mắt bay vo vo, Gà vàng gáy vang lừng, Hổ vằn vươn mình gầm vui sướng, Gấu ngựa càng đánh trống mạnh.

Cóc bỗng quay lại hỏi Giời:

- Về sau này, những khi han han thì làm thế nào mà báo cho Giời biết?

Giời nói:

- Cóc không phải lên nữa! Lên một lần thế này cũng đủ rồi.

- Thế thì làm thế nào? Hay là tôi hẹn với Giời, mỗi khi han han thì tôi nghiêng răng, Giời nghe tiếng tôi kêu thì mưa ngay xuống. Như thế Cóc khỏi phải lên!

Giời nói:

- Được rồi! Được rồi! Đừng lên nữa! Đừng lên nữa! Ta nghe tiếng Cóc nghiêng răng là làm mưa ngay!

Cóc từ biệt Giời, dẫn các bạn trở về. Lúc này Giời không nóng nữa, gió thổi mát rượi.

Khi về đến trần gian thì Cóc đã thấy sông ngòi đầy nước, cây cỏ tốt tươi, chim chóc bay cao, các giống thú nhều nhều đi tung đàn, tung lũ. Họ hàng Cóc, bà conẾch Nhái lại đông đúc, nhảy lao xao ra đón Cóc.

Đi đường cũng mệt, Cóc trở về hang yên tĩnh của mình nằm nghỉ. Cóc định nghiêng răng thử, nhưng thấy Giời đang mưa, Cóc lại thôi. Cóc thở nhẹ nhàng, lim dim mắt, và cười thầm trong bụng.

Từ đây mỗi khi Cóc nghiêng răng thì thường thường là Giời mưa xuống. Cóc oai như thế nên các cụ ta còn gọi Cóc là câu ông Giời. Các cụ còn khuyên mọi người không nên đánh Cóc. Tuy xấu xí nhưng nó rất có công và tốt bụng.